

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kolmas jaosto)

13 päivänä joulukuuta 2012*

Kumoamiskanne — Toimielimiä koskeva oikeus — Euroopan parlamentin täysistuntokalenterit vuosiksi 2012 ja 2013 — Euroopan unionin toimielinten ja tiettyjen elinten, laitosten ja yksikköjen kotipaikan sijainnista tehdyt pöytäkirjat

Yhdistetyissä asioissa C-237/11 ja C-238/11,

joissa on kyse kahdesta SEUT 263 artiklaan perustuvasta kumoamiskanteesta, jotka on nostettu 17.5.2011,

Ranskan tasavalta, asiamiehinään E. Belliard, G. de Bergues ja A. Adam,

kantajana,

jota tukee

Luxemburgin suurherttuakunta, asiamiehenään C. Schiltz,

väliintulijana,

vastaan

Euroopan parlamentti, asiamiehinään C. Pennera, N. Lorenz ja E. Waldherr, prosessiosoite Luxemburgissa,

vastaajana,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: tuomarit R. Silva de Lapuerta, joka hoitaa kolmannen jaoston puheenjohtajan tehtäviä, sekä K. Lenaerts, G. Arestis, T. von Danwitz (esittelevä tuomari) ja D. Šváby,

julkisasiamies: P. Mengozzi,

kirjaaja: hallintovirkamies R. Șereș,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 5.6.2012 pidetyssä istunnossa esitetyn,

kuultuaan julkisasiamiehen 6.9.2012 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

tuomion

- 1 Ranskan tasavalta vaatii asioissa C-237/11 ja C-238/11 nostamissaan kanteissa kumoamaan Euroopan parlamentin 9.3.2011 tekemät päätökset parlamentin istuntokalentereista vuosiksi 2012 ja 2013 (jäljempänä riidanalaiset päätökset).

Asiaa koskevat oikeussäännöt

- 2 Jäsenvaltioiden hallitukset tekivät 12.12.1992 ETY:n perustamissopimuksen 216 artiklan, EHTY:n perustamissopimuksen 77 artiklan ja Euratomin perustamissopimuksen 189 artiklan nojalla yhteisellä sopimuksella päätöksen Euroopan yhteisöjen toimielinten sekä tiettyjen elinten ja yksikköjen kotipaikan vahvistamisesta (EYVL C 341, s. 1; jäljempänä Edinburghin päätös).
- 3 Amsterdamin sopimuksen tekemiseen johtaneessa hallitusten välisessä konferenssissa Edinburghin päätöksen teksti liitettiin EU:sta tehtyyn sopimukseen sekä EY:n, EHTY:n ja Euratomin perustamissopimukseen pöytäkirjaksi N:o 12.
- 4 Euroopan unionin toimielinten ja tiettyjen elinten, laitosten ja yksikköjen kotipaikan sijainnista tehdyn, EU-sopimukseen ja EUT-sopimukseen liitetyn pöytäkirjan N:o 6 ja Euratomin perustamissopimukseen liitetyn pöytäkirjan N:o 3 (jäljempänä toimielinten kotipaikasta tehdyt pöytäkirjat) ainoan artiklan a kohdassa, joka on sanamuodoltaan samanlainen kuin Edinburghin päätöksen 1 artiklan a kohta, määrätään nykyisin seuraavaa:

”Euroopan parlamentin kotipaikka on Strasbourg, jossa pidetään kaksitoista kuukausittaista täysistuntoa, mukaan lukien talousarviota käsittelevä istunto. Ylimääräiset täysistunnot pidetään Brysselissä. Euroopan parlamentin valiokunnat kokoontuvat Brysselissä. Euroopan parlamentin pääsihteeristö ja sen osastot sijaitsevat edelleen Luxemburgissa.”

Asian tausta

- 5 Puheenjohtajakokous päätti 3.3.2011 vuoden 2012 ja vuoden 2013 istuntokalentereita koskevien ehdotusten esittämisestä. Ehdotuksen mukaan lokakuussa 2012 oli määrä pitää kaksi täysistuntojaksoa, ensimmäinen 1.–4.10. ja jälkimmäinen 22.–25.10. Vuoden 2013 lokakuussa oli ehdotuksen mukaan määrä pitää kaksi täysistuntojaksoa, ensimmäinen 30.9.–3.10. ja jälkimmäinen 21.–24.10.
- 6 Euroopan parlamentin jäsen Ashley Fox jätti 7.3.2011 kaksi tarkistusta näihin puheenjohtajakokouksen ehdotuksiin.
- 7 Ensimmäinen tarkistus koski vuotta 2012 ja kuului seuraavasti:

”Vuoden 2012 istuntokalenteria olisi muutettava seuraavasti:

- poistetaan viikon 40 istuntojakso (1.–4.10.)
- jaetaan lokakuun II istuntojakso (22.–25.10.) kahdeksi eri istuntojaksoksi:
  - 1. istuntojakso 22. ja 23.10.
  - 2. istuntojakso 25. ja 26.10.”

- 8 Jälkimmäinen tarkistus koski vuotta 2013 ja kuului seuraavasti:
- ”Vuoden 2013 istuntokalenteria olisi muutettava seuraavasti:
- poistetaan viikon 40 istuntojakso (30.9.–3.10.)
  - jaetaan lokakuun II istuntojakso (21.–24.10.) kahdeksi eri istuntojaksoksi:
    - 1. istuntojakso 21. ja 22.10.
    - 2. istuntojakso 24. ja 25.10.”
- 9 Vuoden 2012 istuntokalenteria koskeva ensimmäinen tarkistus hyväksyttiin äänin 357 puolesta, 255 vastaan ja 41 tyhjää.
- 10 Vuoden 2012 istuntokalenteri näin muutettuna edellyttää siten, että lokakuun molemmat täysistuntojaksot ovat lokakuussa samalla viikolla eli 22. ja 23.10. sekä sen jälkeen 25. ja 26.10.
- 11 Vuoden 2013 istuntokalenteria koskeva jälkimmäinen tarkistus hyväksyttiin äänin 356 puolesta, 253 vastaan ja 35 tyhjää.
- 12 Vuoden 2013 istuntokalenteri näin muutettuna edellyttää siten, että lokakuun molemmat täysistuntojaksot ovat lokakuussa samalla viikolla eli 21. ja 22.10. sekä sen jälkeen 24. ja 25.10.
- 13 Ranskan tasavalta, joka katsoi parlamentin istunnossa 9.3.2011 näiden tarkistusten mukaisesti tehtyjen päätösten olevan toimielinten kotipaikasta tehtyjen pöytäkirjojen vastaisia, nosti käsiteltävinä olevat kanteet.

Asian käsittelyn vaiheet unionin tuomioistuimessa ja asianosaisten vaatimukset

- 14 Unionin tuomioistuimen presidentin 21.9.2011 antamalla määräyksellä Luxemburgin suurherttuakunta hyväksyttiin asioissa C-237/11 ja C-238/11 väliintulijaksi tukemaan Ranskan tasavallan vaatimuksia.
- 15 Unionin tuomioistuimen presidentin 9.1.2012 antamalla määräyksellä asiat C-237/11 ja C-238/11 yhdistettiin suullista käsittelyä ja tuomiota varten.
- 16 Ranskan hallitus vaatii, että unionin tuomioistuin
- kumoaa riidanalaiset päätökset
  - velvoittaa parlamentin korvaamaan oikeudenkäyntikulut.
- 17 Parlamentti vaatii, että unionin tuomioistuin
- jättää kanteet tutkimatta
  - toissijaisesti hylkää kanteet perusteettomina
  - velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.
- 18 Luxemburgin suurherttuakunta vaatii, että unionin tuomioistuin
- kumoaa riidanalaiset päätökset

— velvoittaa parlamentin korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Kanteiden käsittely

Tutkittavaksi ottaminen

- 19 Parlamentti kyseenalaistaa kanteiden tutkittavaksi ottamisen edellytykset sillä perusteella, että parlamentin istuntokalenterista äänestäminen on sisäistä organisointia koskeva toimi, joka ei ole kannekelppoinen SEUT 263 artiklan mukaisesti.
- 20 Tältä osin on riittävää todeta, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan kysymys siitä, tarkoitetaanko riidanalaisissa päätöksissä ainoastaan parlamentin sisäistä organisointia vai tuottavatko ne oikeusvaikutuksia suhteessa kolmansiin osapuoliin, liittyy kiinteästi niiden sisällön tarkasteluun ja näin ollen kanteiden tarkasteluun pääasian osalta, joten kanteiden johdosta on annettava asiaratkaisu (asia 230/81, Luxemburg v. parlamentti, tuomio 10.2.1983, Kok., s. 255, Kok. Ep. VII, s. 17, 30 kohta; yhdistetyt asiat 358/85 ja 51/86, Ranska v. parlamentti, tuomio 22.9.1988, Kok., s. 4821, Kok. Ep. IX, s. 625, 15 kohta sekä yhdistetyt asiat C-213/88 ja C-39/89, Luxemburg v. parlamentti, tuomio 28.11.1991, Kok., s. I-5643, Kok. Ep. XI, s. 505, 16 kohta).

Asiakysymys

Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

- 21 Ranskan tasavalta esittää yhden kumoamisperusteen, joka koskee toimielinten kotipaikasta tehtyjen pöytäkirjojen ja siten myös asiassa C-345/95, Ranska vastaan parlamentti, 1.10.1997 annetun tuomion (Kok., s. I-5215) noudattamatta jättämistä riidanalaisissa päätöksissä. Näillä päätöksillä parlamentti poistaa yhden niistä 12 täysistuntojaksosta, jotka on joka vuosi pidettävä kuukausittain Strasbourgissa (Ranska).
- 22 Ranskan tasavallan mukaan parlamentti on ensinnäkin sidottu istuntojaksojen kestoa koskevaan käytäntönsä, joka on vahvistettu toimielinten kotipaikasta tehdyissä pöytäkirjoissa. Määrätessään, että kuukausittain pidettävistä 12 istuntojaksosta kaksi lyhennetään kestoltaan neljästä päivästä kahteen päivään ja ne pidetään saman viikon aikana lokakuussa, parlamentti tekee merkityksettömäksi osan näiden pöytäkirjojen olennaisesta sisällöstä.
- 23 Toiseksi Ranskan tasavalta katsoo, että lokakuulle vahvistetut istuntojaksot rikkovat sen säännöllisen rytmin, jota noudattaen 12 täysistuntojaksoa on pidettävä edellä mainitussa asiassa Ranska vastaan parlamentti 1.10.1997 annetun tuomion 29 kohdan mukaan.
- 24 Kolmanneksi Ranskan tasavalta huomauttaa, että kyseisessä tuomiossa on katsottu, että ylimääräisiä täysistuntojaksoja voidaan määrätä pidettäväksi muussa työskentelypaikassa vain, jos parlamentti pitää 12 varsinaista täysistuntojaksoaan Strasbourgissa.
- 25 Lopuksi Ranskan tasavalta katsoo, ettei parlamentti voi vedota työskentelynsä sisäistä organisointia koskeviin perusteluihin riidanalaisten päätösten oikeuttamiseksi.
- 26 Parlamentti katsoo vastineessaan ensinnäkin, ettei toimielinten kotipaikasta tehdyissä pöytäkirjoissa määritellä kuukausittaisen täysistuntojakson kestoa.

- 27 Asiassa 149/85, Wybot, 10.7.1986 annetun tuomion (Kok., s. 2391, Kok. Ep. VIII, s. 729) 15 ja 16 kohdasta seuraa parlamentin mielestä päinvastoin se, että istuntojaksojen keston vahvistaminen sisältyy parlamentille myönnettyyn sisäistä organisointia koskevaan toimivaltaan. Vaikka kyseinen tuomio koski vuosittaisen istuntokauden kestoja, ei ole olemassa perusteita, joilla voitaisiin päätyä vastakkaiseen lopputulokseen kuukausittaisten täysistuntojaksojen keston vahvistamista koskevassa kysymyksessä. Kun täysistuntojakson kestoja ei ole nimenomaisesti määritelty, parlamentilla on SEUT 232 artiklan nojalla oikeus vapaasti vahvistaa täysistuntojaksojen kesto.
- 28 Parlamentti katsoo sen jälkeen, että SEUT 341 artiklaa, jonka mukaan ”jäsenvaltioiden hallitukset vahvistavat yhteisellä sopimuksella” ainoastaan ”unionin toimielinten kotipaikan”, on tulkittava suppeasti.
- 29 Parlamentin mielestä edellä mainitussa asiassa Ranska vastaan parlamentti 1.10.1997 annetun tuomion 32 kohdassa on siten tunnustettu, etteivät jäsenvaltiot olleet loukanneet parlamentin sisäistä organisointia koskevaa toimivaltaa asettaessaan parlamentille tiettyjä, sen töiden järjestelyä koskevia velvoitteita, koska nämä velvoitteet johtuvat tarpeesta määrittellä sen kotipaikka ja samalla pitää voimassa se, että parlamentin työskentelypaikkakuntia on useita.
- 30 Kuukausittaisten täysistuntojaksojen keston vahvistaminen ei parlamentin mukaan kuitenkaan ole välttämätöntä toimielimen kotipaikan määrittämiseksi, joten se kuuluu parlamentin yksinomaiseen toimivaltaan. Näin ollen jäsenvaltioiden hallitusten asiana ei ole määrittää toimielinten kotipaikasta tehdyissä pöytäkirjoissa täysistuntojaksojen kestoja vaan parlamentilla on SEUT 232 artiklan nojalla oikeus niiden keston vahvistamiseen.
- 31 Parlamentti katsoo lopuksi, että toimielinten kotipaikasta tehtyjä pöytäkirjoja on tulkittava siten, että sen sisäistä organisointia koskevan toimivallan tehokas vaikutus turvataan.
- 32 Tältä osin parlamentti vetoaa ensinnäkin siihen, ettei sen täysistuntojaksojen pituutta koskeva aikaisempi käytäntö voi sitoa sitä tulevaisuudessa. Parlamentin toimivaltaan, kokoonpanoon ja toimintaan vuoden 1992 jälkeen kohdistuneiden perusteellisten muutosten valossa ei nimittäin voida vaatia, että parlamentti pitäytyisi Edinburghin päätöksen tekemistä edeltäneessä käytännössään. Tässä yhteydessä parlamentti huomauttaa, että Brysselissä pidettävien ylimääräisten täysistuntojaksojen lukumäärä on jatkuvasti ja huomattavasti vähentynyt. Vuosina 1999–2004 ylimääräisten täysistuntojaksojen lukumäärä vuodessa vaihteli kuuden ja kahdeksan välillä, mutta vuosina 2004–2009 se vähennettiin kuuteen, vuosina 2010 ja 2011 viiteen sekä vuosina 2012 ja 2013 neljään. Kuten riidanalaiset päätökset myös näiden istuntojaksojen lukumäärän vähentäminen johtuu parlamentin toiminnassa tapahtuneista muutoksista. Parlamentin valiokuntien kokousten määrä on nimittäin jatkuvassa kasvussa, koska parlamentin työskentely tapahtuu nykyään pikemmin valiokunnissa kuin täysistuntojaksojen aikana.
- 33 Toiseksi parlamentti pyrkii riidanalaisilla päätöksillä vähentämään sille vahvistetun kotipaikan vaikutusta sen toimintaan. Sen sisäistä organisointia koskevan toimivallan tehokas vaikutus edellyttääkin, että sillä on oltava mahdollisuus vähentää haittoja, jotka aiheutuvat siitä, että sen työskentelypaikkoja on useita. Tällä perusteella parlamentin toimivaltaan kuuluu tästä tilanteesta aiheutuvien taloudellisten, liikenteellisten ja ympäristöön kohdistuvien haittojen vähentäminen järjestämällä kaksi täysistuntojaksoa saman viikon aikana. Tältä osin parlamentti ilmoittaa, että sen työskentelypaikkojen maantieteellisestä jakautumisesta aiheutuvat kustannukset ovat noin 160 miljoonaa euroa ja että kahden istuntojakson järjestäminen syyskuussa 2008 Strasbourgissa sijasta Brysselissä oli mahdollistanut noin 2,5 miljoonan euron säästöt.
- 34 Kolmanneksi parlamentti huomauttaa, että riidanalaiset päätökset koskevat kumpanakin kyseessä olevana vuonna vain kahta täysistuntojaksoa kahdestatoista. Koska elokuussa ei ole täysistuntojaksoja, lokakuussa on joka tapauksessa pidettävä kaksi istuntojaksoa. Tältä osin parlamentti täsmentää saman kuukauden aikana pidettävästä talousarviosta käsittelevästä istunnosta, että vaikei budjettivallan

käyttäminen täysistunnossa ole tarpeetonta eikä tarkoituksetonta, on kuitenkin otettava huomioon, että talousarviomenettelyyn kuuluu vain joitakin tunteja yhden istuntojakson aikana. Lopuksi parlamentti korostaa, että Ranskan tasavallan ilmaisema pelko kuukausittaisten täysistuntojaksojen keston lyhentämisen yleistymisestä on pelkästään hypoteettinen.

- 35 Luxemburgin suurherttuakunta katsoo väliintulokirjelmässään erityisesti ensinnäkin, ettei parlamentti ole riidanalaisia päätöksiä tehdessään käyttänyt sisäistä organisointia koskevaa toimivaltaansa parantaakseen toimintaansa vaan pyrkinyt tosiasiallisesti päättämään itse kotipaikastaan. Toiseksi tämä jäsenvaltio muistuttaa erosta, joka on tehtävä Strasbourgissa pidettävien kuukausittaisten täysistuntojaksojen ja niiden ylimääräisten täysistuntojaksojen välillä, jotka parlamentilla on oikeus pitää Brysselissä. Nämä istuntojaksot ovat myös kestoiltaan erilaisia siten, että Brysselissä pidettävien istuntojaksojen on oltava lyhyempiä, eikä istuntojaksoja sen vuoksi voida korvata keskenään. Lokakuussa 2012 ja 2013 riidanalaisen päätöksen mukaan pidettäväksi tarkoitettujen kahden täysistuntojakson on kyseisen jäsenvaltion mukaan katsottava muodostavan vain yhden kuukausittaisen istuntojakson. Näin ollen Strasbourgissa pidettävien kuukausittaisten täysistuntojaksojen lukumäärä on vähennetty yhdeksitoista, mikä on toimielinten kotipaikasta tehtyjen pöytäkirjojen vastaista.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

- 36 Aluksi on syytä palauttaa mieliin edellä mainitussa asiassa Ranska vastaan parlamentti 1.10.1997 annetusta tuomiosta aiheutuvat johtopäätökset. Vaikka kyseinen tuomio koskee Edinburghin päätöksen tulkintaa, Edinburghin päätöksen sisältö on otettu muuttamattomana toimielinten kotipaikasta tehtyihin pöytäkirjoihin. Asianosaiset eivät pelkästään ole samaa mieltä siitä, että kyseisellä tuomiolla on merkitystä nyt käsiteltävässä asiassa, vaan ne myös nojautuvat tuomioon tukeakseen toisistaan poikkeavia näkemyksiään.
- 37 Kyseinen tuomio perustuu näkökohtiin, jotka koskevat jäsenvaltioilla parlamentin kotipaikan määrittämisessä olevan toimivallan yhteensovittamista parlamentin sisäistä organisointia koskevan toimivallan kanssa.
- 38 Kyseisessä tuomiossa katsottiin jäsenvaltioilla parlamentin kotipaikan vahvistamisessa olevasta toimivallasta, että kun otetaan huomioon, että työskentelypaikkakuntia on useita, tämän toimivallan käyttämiseen kuului paitsi se, että parlamentin kotipaikasta oli päätettävä, myös se, että oli mahdollista määrittellä tämä käsite päättämällä, mitkä toiminnot kuuluvat kotipaikassa tehtäviksi (ks. em. asia Ranska v. parlamentti, tuomio 1.10.1997, 24 kohta).
- 39 Tästä seikasta tuomiossa todettiin, että jäsenvaltioiden hallitukset ovat halunneet ilmaista, että parlamentin kotipaikka Strasbourg on paikkakunta, jossa tämä toimielin pääsääntöisesti kokoontuu varsinaisiin täysistuntoihin, ja tätä varten täsmentäneet sitovalla tavalla yhtäältä, kuinka monta istuntojaksoa siellä on pidettävä, ja toisaalta, että kun parlamentti käyttää budjettivaltaansa täysistunnossa, tämän on tapahduttava parlamentin kotipaikassa pidettävän varsinaisen täysistuntojakson aikana (ks. em. asia Ranska v. parlamentti, tuomio 1.10.1997, 25 ja 28 kohta).
- 40 Näillä perusteilla tuomiossa päädyttiin siihen, että Edinburghin päätöstä on tulkittava siten, että sen mukaan parlamentin kotipaikka on paikkakunta, jolla on säännöllisin väliajoin pidettävä parlamentin 12 varsinaista täysistuntojaksoa, mukaan lukien täysistuntojaksot, joiden aikana parlamentin on käytettävä sille perustamissopimuksen mukaan kuuluvaa budjettivaltaa. Niin ikään tuomiossa katsottiin, ettei ole mahdollista päättää, että ylimääräisiä täysistuntojaksoja pidetään muulla työskentelypaikkakunnalla, ellei parlamentti pidä 12:ta varsinaista täysistuntojaksoa kotipaikassaan Strasbourgissa (ks. em. asia Ranska v. parlamentti, tuomio 1.10.1997, 29 kohta).

- 41 Tuomiossa katsottiin lisäksi, etteivät jäsenvaltioiden hallitukset näin parlamentin kotipaikasta päättäessään ole loukanneet parlamentille kuuluvaa sisäistä organisointivaltaa. Tuomiossa nimittäin todettiin, että vaikka parlamentti on sisäisen organisointivaltansa perusteella toimivaltainen ryhtymään tarkoituksenmukaisiin toimenpiteisiin moitteettoman toimintansa ja menettelyjensä sujuvan kulun varmistamiseksi, näissä päätöksissä on kuitenkin kunnioitettava jäsenvaltioiden toimivaltaa toimielinten kotipaikan vahvistamisessa (em. asia Ranska v. parlamentti, tuomio 1.10.1997, 30 ja 31 kohta).
- 42 Toisaalta jäsenvaltioilla on käyttäessään toimivaltaansa toimielinten kotipaikan vahvistamisessa velvoitteena kunnioittaa parlamentin sisäistä organisointivaltaa ja valvoa, ettei tällainen päätös ole esteenä parlamentin moitteettomalle toiminnalle. Tältä osin tuomiossa todettiin, että Edinburghin päätöksellä parlamentille asetetut velvoitteet johtuvat tarpeesta määritellä sen kotipaikka ja samalla pitää voimassa se, että parlamentin työskentelypaikkakuntia on useita, eivätkä nämä velvoitteet sitä paitsi ole ristiriidassa parlamentin yleensä noudattaman käytännön kanssa (ks. em. asia Ranska v. parlamentti, tuomio 1.10.1997, 32 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 43 Näiden johtopäätösten perusteella on tutkittava, onko parlamentti Ranskan tasavallan väittämin tavoin jättänyt noudattamatta toimielinten kotipaikasta tehtyjä pöytäkirjoja vahvistaessaan vuosiksi 2012 ja 2013 kaikkina muina kuukausina paitsi elo- ja lokakuussa pidettävien kymmenen kuukausittaisen täysistuntojakson lisäksi kaksi lokakuussa saman viikon aikana pidettävää täysistuntojaksoa, jotka molemmat ovat kahden päivän pituisia.
- 44 Tältä osin on kiistämätöntä, että riidanalaisilla päätöksillään parlamentti on sen jäsenen Ashley Foxin ehdottamien tarkistusten mukaisesti poikennut puheenjohtajakokouksen ehdotuksista lokakuussa 2012 ja 2013 pidettäväksi tarkoitettujen kuukausittaisen täysistuntojaksojen osalta.
- 45 Puheenjohtajakokouksen ehdotusten mukaan täysistuntojaksot Strasbourgissa oli määrä pitää kuukausittain lukuun ottamatta elokuuta, jonka aikana ei ollut määrä olla istuntojaksoa, ja lokakuuta, jonka aikana istuntojaksoja oli määrä olla kaksi. Näiden istuntojaksojen oli siten määrä olla 1.–4.10. ja 22.–25.10.2012 sekä 30.9.–3.10. ja 21.–24.10.2013.
- 46 Nämä ehdotetut istuntokalenterit noudattivat parlamentin käytäntöä sekä siinä, ettei elokuussa ole täysistuntojaksoa, joka on siten pidettävä vuoden jonkin muun kuukauden aikana tuolle kuukaudelle muutenkin kuuluvan istuntojakson lisäksi, että kuukausittaisen täysistuntojaksojen kestoajassa. Kuten nimittäin asianosaiset ovat yhtäpitävästi todenneet istunnossa, istuntojaksot sijoittuvat parlamentin tavanomaisen käytännön mukaan neljälle päivälle eli maanantaista kello 17 torstaihin kello 17.
- 47 Kuten riidanalaisista päätöksistä ilmenee, vuonna 2012 pidettävät täysistunnot, joiden ajankohdaksi oli etukäteen määrätty 1.–4.10. ja 22.–25.10., on korvattu kahdella istuntojaksolla, jotka pidetään saman viikon aikana eli 22. ja 23.10. sekä 25. ja 26.10. Vastaavasti vuonna 2013 pidettävät täysistunnot, joiden ajankohdaksi oli etukäteen määrätty 30.9.–3.10. ja 21.–24.10., on korvattu kahdella istuntojaksolla, jotka pidetään saman viikon aikana eli 21. ja 22.10. sekä 24. ja 25.10.
- 48 On todettava, että riidanalaisissa päätöksissä näin vahvistetut täysistuntojaksojen ajankohdat lokakuussa 2012 ja 2013 eivät noudata toimielinten kotipaikasta tehtyjen pöytäkirjojen mukaisia vaatimuksia.
- 49 Ensiksi on tarkasteltava, miten riidanalaiset päätökset ovat syntyneet, sekä näihin päätöksiin johtaneiden tarkistusten sanamuotoa ja parlamentin käytäntöä.
- 50 Tämän tuomion 5 ja 45 kohdassa todettuja puheenjohtajakokouksen ehdotuksia tarkasteltaessa havaitaan aluksi, että täysistuntokalentereita koskeva ehdotus poikkeaa lokakuiden 2012 ja 2013 osalta selvästi riidanalaisissa päätöksissä vahvistetuista kalentereista.

- 51 Riidanalaisiin päätöksiin johtaneiden tarkistusten sanamuodosta ilmenee sen jälkeen, että niiden tarkoituksena oli poistaa vuosien 2012 ja 2013 lokakuuksi ehdotettu ensimmäinen täysistuntojakso ja jalkaa jälkimmäinen täysistuntojakso kahteen osaan.
- 52 Näin ollen yksi kummankin kyseisen vuoden lokakuussa pidettävistä kahdesta neljän päivän pituisesta istuntojaksosta oli jo tarkistusten sanamuodon mukaan tarkoitus poistaa ja toisesta istuntojaksosta kahteen osaan jaettuna oli tarkoitus muodostaa kaksi kahden päivän pituista istuntojaksoa.
- 53 Riidanalaiisten päätösten tulkitsemista tällä tavalla tukee lopuksi myös parlamentin oma käytäntö sellaisena kuin se ilmenee 22. ja 23.10. sekä 25. ja 26.10.2012 pidettyjen istuntojaksojen esityslistoista.
- 54 Näiden istuntojaksojen esityslistoista nimittäin ilmenee, että ensimmäinen niistä on pidetty maanantaina 22.10. kello 17–23 ja tiistaina 23.10. kello 8.30–23 ja jälkimmäinen niistä on puolestaan pidetty torstaina 25.10. kello 9–23 ja perjantaina 26.10. kello 9–13.30.
- 55 Näin ollen vuodeksi 2012 uudella tavalla määritellyt kaksi täysistuntojaksoa eivät vastaa edes yhden varsinaisen täysistuntojakson kestoja sellaisena, joksi se on vahvistettu vuoden 2012 muina kuukausina. Istuntojakso nimittäin alkaa pääsääntöisesti maanantaina kello 17, keskeytyy kello 23 ja jatkuu tiistaina kello 9–23, keskiviikkona kello 9–23 ja torstaina kello 9–17, jolloin se päättyy.
- 56 Tämä kalenterien vertailu osoittaa, että riidanalaisilla päätöksillä on objektiivisesti vähennetty merkittävästi aikaa, joka parlamentilla on käytettävissään keskusteluihin tai päätöksentekoon vuosien 2012 ja 2013 lokakuun aikana. Näiden kuukausien täysistuntojaksoja varten todellisuudessa käytettävissä olevaa aikaa on nimittäin vähennetty varsinaisiin täysistuntojaksoihin verrattuna enemmän kuin puolella.
- 57 Toiseksi edellä mainitussa asiassa Ranska vastaan parlamentti 1.10.1997 annetun tuomion 29 kohdasta ilmenee, että parlamentin kotipaikka on se paikkakunta, jossa kyseisen toimielimen 12 varsinaista täysistuntojaksoa on pidettävä säännöllisin väliajoin, ja että nämä 12 täysistuntojaksoa on pidettävä erillään ylimääräisistä täysistuntojaksoista, joiden määrääminen pidettäväksi edellyttää, että parlamentti tosiasiallisesti pitää ensiksi mainitut istuntojaksot.
- 58 Tämän erottelun lähtökohtana on se, että tietyn täysistuntojakson katsominen varsinaiseksi kuukausittaiseksi istuntojaksoksi edellyttää, että varsinkin istuntojakson kesto vastaa muita varsinaisia kuukausittaisia istuntojaksoja, jotka on vahvistettu toimielinten kotipaikasta tehtyjen pöytäkirjojen mukaisesti.
- 59 Kuten tämän tuomion 54–56 kohdassa esitetyistä toteamuksista ilmenee, vuosien 2012 ja 2013 lokakuun istuntojaksot eivät kestoiltaan vastaa muita samoilla päätöksillä vahvistettuja varsinaisia kuukausittaisia istuntojaksoja.
- 60 Kolmanneksi parlamentin perusteluista, jotka koskevat sen toimivaltaa sisäistä organisointiaan koskevilla asioilla, on todettava, että parlamentin on sille kiistattomasti kuuluvasta tällaisesta toimivallasta huolimatta sitä käyttäessään kunnioitettava tämän tuomion 41 kohdassa todetun mukaisesti jäsenvaltioiden toimivaltaa toimielinten kotipaikan vahvistamisessa, sillä toimielinten kotipaikoista tehdyissä pöytäkirjoissa kunnioitetaan vastavuoroisesti yhtäältä jäsenvaltioiden ja toisaalta parlamentin toimivaltaa.
- 61 Joka tapauksessa on todettava, ettei parlamentti ole asiaa unionin tuomioistuimessa käsiteltäessä esittänyt sellaisia sen sisäistä organisointia koskevan toimivallan käyttämisestä johtuvia syitä, joilla voitaisiin sen toimivallan jatkuvasta laajentumisesta huolimatta perustella vuosien 2012 ja 2013 lokakuun molempien täysistuntojaksojen keston huomattavaa lyhentämistä kymmeneen muuhun kuukausittaiseen täysistuntojaksoon ja parlamentin omaan käytäntöön verrattuna.

- 62 Perustelusta, joka koskee parlamentin valiokuntien kokousten lukumäärän ja nykyisin valiokunnissa tapahtuvien toimintojen määrän kasvua, on puolestaan todettava, että niiden kasvu voi tosin olla selitettävissä edellä mainitulla parlamentin toimivallan jatkuvalla laajentumisella, mutta tämä perustelu ei selitä sitä, millä tavoin täysistuntojakson aikana tehtävän työn määrä vähenisi, eikä sitä, miksi valiokunnissa tehtävän työn tällaisen lisääntymisen vaikutukset kohdistuisivat erityisesti lokakuun täysistuntojaksoihin.
- 63 Yhtäältä nimittäin parlamentti ei ole kyennyt selittämään syitä, joiden vuoksi puheenjohtajakokouksen ehdotuksen mukainen lokakuun jälkimmäisen täysistuntojakson kestoaika on vuonna 2012 lyhennetty vain puoleksitoista päiväksi.
- 64 Kuten julkisasiamies toteaa ratkaisuehdotuksensa 69 kohdassa, kun parlamentin edustajalta tiedusteltiin tätä asiaa istunnossa, hän ei selittänyt, miksi on syytä olettaa, että lokakuulle kaavaillun toisen istuntojakson esityslista olisi keventynyt, ja hän jopa myönsi, ettei parlamentti pysty ennakoimaan eri istuntojen esityslistan sisältöä istuntokalenterista äänestäessään.
- 65 Toisaalta ensimmäisen täysistuntojakson keston lyhentäminen puoleksitoista päiväksi sillä perusteella, että talousarviota käsittelevä istunto pystytään nykyään käytännössä viemään päätökseen lyhyessä ajassa, on ristiriidassa talousarviota käsittelevällä istunnolla olevan merkityksen kanssa.
- 66 Talousarviota käsittelevän istunnon merkitystä nimittäin korostaa se, että kyseinen istunto nimenomaisesti mainitaan toimielinten kotipaikasta tehdyissä pöytäkirjoissa. Kuten edellä mainitussa asiassa Ranska vastaan parlamentti 1.10.1997 annetun tuomion 28 kohdasta ilmenee, on niin, että kun jäsenvaltioiden hallitukset ovat täsmentäneet, että talousarviota käsittelevä istunto pidetään Strasbourgissa, ne ovat tarkoittaneet, että kun parlamentti käyttää budjettivaltaansa täysistunnossa, tämän on tapahduttava parlamentin kotipaikassa pidettävän varsinaisen täysistuntojakson aikana.
- 67 Tältä osin on riittävä huomauttaa, että kyseisen tuomion julistamisen jälkeen parlamentin budjettivalta on jatkuvasti laajentunut.
- 68 Kuten parlamentti on myöntänyt, parlamentin budjettivallan käyttäminen täysistunnossa on perustavanlaatuinen hetki Euroopan unionin demokraattisessa elämässä, ja sen on siten tapahduttava noudattaen kaikkea sitä huolellisuutta, tarkkuutta ja sitoutumista, mitä tällainen vastuu edellyttää. Tämän toimivallan käyttäminen edellyttää erityisesti täysistunnossa tapahtuvaa julkista keskustelua, jonka kautta unionin kansalaiset voivat saada tietoonsa erilaiset julki lausutut poliittiset suuntauksat ja siten muodostaa itselleen poliittisen mielipiteen unionin toiminnasta.
- 69 Näin ollen parlamentin esittämä edellä mainitussa asiassa Wybot annettuun tuomioon nojautuva perustelu ei voi menestyä, koska vuosien 2012 ja 2013 lokakuun täysistuntojaksojen vahvistamista ei voida perustella sillä, että parlamentti käyttäisi sisäistä organisointiaan koskevaa toimivaltaa kuukausittaisien täysistuntojaksojen keston vahvistamisessa. Samasta toteamuksesta seuraa myös, että kanteet ovat tämän tuomion 20 kohdassa mainitun oikeuskäytännön mukaisesti otettava tutkittaviksi.
- 70 Lopuksi on syytä huomauttaa, että vaikka ne parlamentin tämän asian käsittelyn aikana kuvailemat haitat ja kustannukset, jotka aiheutuvat siitä, että parlamentin työskentelypaikkoja on useita, ovat tunnustettuja tosiasioita, niiden korjaaminen ei ole parlamentin eikä unionin tuomioistuimen vaan jäsenvaltioiden asia niiden mahdollisesti käyttäessä toimivaltaansa toimielinten kotipaikan vahvistamisessa.
- 71 Edellä todetuista seikoista on pääteltävä, että riidanalaisissa päätöksissä vahvistettuja vuosien 2012 ja 2013 lokakuun täysistuntojaksoja ei voida pitää toimielimistä tehdyissä pöytäkirjoissa tarkoitettuna kahtena kuukausittaisena täysistuntojaksona.

72 Näin ollen riidanalaiset päätökset on kumottava siltä osin kuin niissä ei vahvisteta pidettäväksi Strasbourgissa vuosina 2012 ja 2013 kahtatoista kuukausittaista täysistuntojaksoa.

Oikeudenkäyntikulut

73 Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 138 artiklan 1 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, veloitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut. Koska parlamentti on hävinnyt asian ja Ranskan tasavalta on vaatinut sen velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut, parlamentti on veloitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut. Luxemburgin suurherttuakunta, joka on asiassa väliintulijana, vastaa työjärjestyksen 140 artiklan 1 kohdan mukaan omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (kolmas jaosto) on ratkaissut asiat seuraavasti:

- 1) **Euroopan parlamentin 9.3.2011 tekemät päätökset parlamentin istuntokalenterista vuosiksi 2012 ja 2013 kumotaan siltä osin kuin niissä ei vahvisteta pidettäväksi Strasbourgissa vuosina 2012 ja 2013 kahtatoista kuukausittaista täysistuntojaksoa.**
- 2) **Euroopan parlamentti veloitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.**
- 3) **Luxemburgin suurherttuakunta vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.**

Allekirjoitukset